

Etický kodex zaměstnance Institutu pro kriminologii a sociální prevenci

ČÁST I.

Úvodní ustanovení

Účelem Etického kodexu zaměstnance Institutu pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP) je vymezit žádoucí standardy chování zaměstnance ve vztahu ke svým kolegům, odborné komunitě, spolupracovníkům i veřejnosti, jakož i etické standardy vědeckovýzkumné činnosti v IKSP.

ČÁST II.

Obecné etické zásady

Čl. 1 - Zákonnost

Zaměstnanec plní své pracovní úkoly v IKSP v souladu s obecně závaznými právními předpisy a s interními předpisy IKSP.

Čl. 2 – Profesionalita a zdvořilost

1. Zaměstnanec plní své pracovní úkoly v IKSP na náležité odborné úrovni a usiluje o prohlubování a zvyšování své kvalifikace.
2. Zaměstnanec při plnění svých pracovních úkolů v IKSP vystupuje s náležitou mírou slušnosti, porozumění a ochoty, a bez jakýchkoli předsudků.
3. Zaměstnanec respektuje ostatní zaměstnance IKSP a při jednání s nimi se zdržuje jakýchkoli forem diskriminace či obtěžování.
4. Zaměstnanec dodržuje pravidla zdvořilosti a dbá cti, vážnosti a důstojnosti osob, s nimiž jedná.
5. Zaměstnanec se zdržuje jednání, jež by mohlo ohrozit důvěryhodnost a dobré jméno IKSP.

Čl. 3 - Nestrannost

Zaměstnanec při plnění svých pracovních úkolů v IKSP jedná nestranně a zdržuje se všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost výkonu jeho pracovní činnosti.

Čl. 4 - Rychlost a hospodárnost

1. Zaměstnanec plní své pracovní úkoly v IKSP bez zbytečných průtahů a ve stanovených lhůtách.
2. Při plnění svých pracovních úkolů v IKSP postupuje zaměstnanec tak, aby v souvislosti s nimi nevznikaly zbytečné náklady.

Čl. 5 – Zamezení střetu zájmů

1. Zaměstnanec při plnění svých pracovních úkolů v IKSP postupuje tak, aby nedocházelo ke střetu mezi jeho osobními zájmy a zájmy, které je povinen při své práci prosazovat nebo hájit, mimo jiné nesmí zneužívat informací, nabytých v souvislosti s plněním pracovních úkolů v IKSP, ve prospěch svůj nebo jiné osoby.
2. Zaměstnanec informuje IKSP o skutečnostech, souvisejících s jeho jinou pracovní činností, jež by u něj mohly vést ke střetu zájmů ve vztahu k jeho působení v IKSP. Výzkumný pracovník v pracovním poměru k IKSP zejména informuje IKSP o každém svém dalším pracovněprávním vztahu, spočívajícím ve vědecké, výzkumné či pedagogické činnosti.
3. Zaměstnanec se vůči třetím osobám neodvolává na své působení v IKSP v záležitostech, které nesouvisejí s plněním jeho pracovních úkolů v IKSP.

Čl. 6 - Zamezení korupčnímu jednání

1. Zaměstnanec v souvislosti s plněním svých pracovních úkolů v IKSP nepřijímá ani nevyžaduje žádné dary, výhody ani jiná plnění pro sebe ani pro jinou osobu, s výjimkou plnění podle obecně závazných právních předpisů, interních předpisů IKSP či pracovní smlouvy.
2. Zaměstnanec se vyvaruje vztahů vzájemné závislosti a nepatřičného vlivu jiných osob, jež by mohly ohrozit řádné plnění jeho pracovních úkolů.
3. Zaměstnanec postupuje v oblasti prevence a řešení korupčního jednání v rámci plnění jeho pracovních úkolů v IKSP v souladu s Interním protikorupčním programem IKSP a Vnitřním oznamovacím systémem IKSP.

Čl. 7 – Mlčenlivost a ochrana osobních údajů

1. Zaměstnanec zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při plnění svých pracovních úkolů v IKSP, které nejsou veřejně známy a nejsou určeny ke zpřístupnění třetím osobám.
2. Zaměstnanec postupuje v oblasti ochrany osobních údajů v rámci plnění jeho pracovních úkolů v IKSP v souladu s obecně závaznými právními předpisy a vnitřními pravidly IKSP na ochranu osobních údajů.

Čl. 8 - Informování veřejnosti

Informace o činnosti IKSP poskytuje veřejnosti přímo či prostřednictvím médií především zaměstnanec, který je k tomu určen. Ostatní zaměstnanci poskytují veřejnosti informace o činnosti IKSP pouze v oblasti jejich pracovní agendy a v souladu s obecně závaznými právními předpisy a vnitřními pravidly IKSP pro prezentaci činnosti IKSP navenek.

Čl. 9 - Politická a jiná veřejná činnost

Zaměstnanec své pracovní úkoly v IKSP plní a při prezentaci činnosti IKSP navenek vystupuje zásadně politicky nestranným způsobem, a to i ve vztahu ke zřizovateli IKSP, a zdržuje se politických či veřejných aktivit, jež by mohly tuto nestrannost významně zpochybnit.

ČÁST III.

Etická pravidla vědeckovýzkumné práce

Čl. 10 – Obecné zásady etiky výzkumu v IKSP

1. IKSP a všichni jeho výzkumní pracovníci usilují o rozšiřování hranic vědeckého poznání a praktickou využitelnost výsledků jeho výzkumné činnosti k prospěchu resortu spravedlnosti, státu i společnosti jako celku.
2. Výzkumný pracovník IKSP při plnění svých pracovních úkolů dodržuje etické zásady a mezinárodní etické standardy kriminologického výzkumu, zásady vědecké integrity a dobré vědecké praxe, pravidla ochrany duševního vlastnictví a osobních údajů.
3. Výzkumný pracovník IKSP svým jednáním podporuje vědu a výzkum jako integrální součást kultury, prezentuje názory založené na vědeckých poznatcích a hájí význam výzkumu při tvorbě a realizaci veřejných politik.

4. Výzkumný pracovník IKSP zachovává kritický postoj k problémům v oblasti kriminologie a trestní politiky, ke své práci a výsledkům, jakož i k práci a výsledkům svých spolupracovníků či výzkumníků z jiných pracovišť, a je přístupný seriózní kritické diskusi o otázkách, souvisejících s kriminologickým výzkumem.
5. Výzkumný pracovník IKSP hájí svobodu vědeckého myšlení, vyjadřování a výměny názorů.
6. Výzkumný pracovník IKSP respektuje a prosazuje standardy spolehlivé a důvěryhodné vědecké práce, a odmítá používání vědecky nepodložených či eticky sporných postupů při výzkumu, jakož i jakékoli formy diskriminačního přístupu při přípravě, realizaci či prezentaci výsledků výzkumné činnosti.
7. Výzkumný pracovník IKSP se i v soukromém životě vyhýbá takovému jednání, které by mohlo snížit důvěru veřejnosti ve výsledky výzkumné činnosti IKSP a ve vědu a výzkum obecně.

Čl. 11 – Etické postupy ve výzkumné činnosti IKSP

1. Výzkumný pracovník IKSP při plnění svých pracovních úkolů postupuje tak, aby neohrozil veřejný zájem či zájem osob, do výzkumu zapojených.
2. Výzkumný pracovník IKSP při plnění svých pracovních úkolů odpovídá za přesnost, spolehlivost a objektivitu svého postupu, a bere v úvahu meze použitých výzkumných metod a technik.
3. Výzkumný pracovník IKSP dbá na účelné a hospodárné využívání prostředků IKSP, přizpůsobuje design svého výzkumu možnostem IKSP, přičemž zohledňuje i potřeby ostatních výzkumných týmů, a nenavrhuje k realizaci výzkumné téma řešené jiným pracovištěm, zjevně neúčelné nebo nespádající do působnosti IKSP.
4. Výzkumný pracovník IKSP při plnění svých pracovních úkolů respektuje své kolegy ve výzkumném týmu; pokud je v pozici odpovědného řešitele výzkumu, dbá na korektnost a otevřenost komunikace s výzkumným týmem a vyvaruje se jakýchkoli projevů profesní šikany, diskriminace či autokratických postupů vedení týmu.
5. Výzkumný pracovník IKSP se při plnění svých pracovních úkolů vyvaruje jakéhokoli pozměňování či zamlčování výsledků svého výzkumu, jakož i jakýchkoli jiných forem selektivního nakládání se získanými výzkumnými poznatky v rozporu se standardy objektivní a transparentní vědecké práce; proto bere v úvahu a upozorňuje i na významné odborné práce, které nejsou v souladu s jeho vlastními výsledky.

Čl. 12 – Zásady publikace výzkumných poznatků

1. Výzkumný pracovník IKSP se při plnění svých pracovních úkolů vyvaruje porušování obvyklých standardů vědecké publikační činnosti.

Nám. 14. října 12/801
Praha 5
150 00
Česká republika

TELEFON +420 257 104 404
DATOVÁ SCHRANKA lfi6zut
E-MAIL iksp@iksp.justice.cz
WEB www.iksp.cz

2. Výzkumný pracovník IKSP se při plnění svých pracovních úkolů vyvaruje padělání, pozměňování nebo plagiátorství zveřejňovaných výsledků z výzkumu, jakož i neoprávněnému připisování autorství či spoluautorství sobě či naopak jeho nepřiznání jiným osobám, na výzkumu se podílejícím. V případě využití nástrojů umělé inteligence pro tvorbu publikačních výsledků výzkumný pracovník IKSP v příslušném publikačním výsledku vždy uvede způsob a rozsah využití takového nástroje.
3. Výzkumný pracovník IKSP při zveřejňování poznatků z výzkumu odpovídá za spolehlivost a přesnost publikačního výstupu a vyvaruje se zkreslené interpretace výsledků.
4. Výzkumný pracovník IKSP bude uveden jako autor či spoluautor jakékoli publikace z výzkumu IKSP pouze pokud splňuje definici autorství či spoluautorství podle obecně závazných právních předpisů, tedy zejména pokud tvůrčím způsobem přispěje k jejímu vzniku, např. formou návrhu příslušného výzkumu či jeho provedení, podílu na sběru, zpracování, analýze či interpretaci dat, anebo závěrečné editace textu, a pokud s uvedením sebe jako autora či spoluautora publikace souhlasí.
5. Způsob uvádění autorství či spoluautorství v publikacích z výzkumu IKSP, na kterém se podílí více výzkumných pracovníků IKSP, je s výhradou zachování obecně závazných právních předpisů a tohoto Kodexu zásadně na dohodě řešitelského týmu daného výzkumu. Pokud k dohodě nedojde, a není-li jí možno dosáhnout ani prostřednictvím dohádovacího řízení u etické komise, platí, že jako spoluautoři publikačního výstupu budou uvedeni všichni členové řešitelského týmu, kteří se na získání publikovaných výsledků či jejich zpracování podíleli ve smyslu bodu 4. tohoto článku, a to v pořadí, počínajícím odpovědným řešitelem výzkumu a pokračujícím v abecedním pořadí podle příjmení spoluautorů.
6. Výzkumný pracovník IKSP při publikaci výsledků svého výzkumu přiznává přínos svých předchůdců a spolupracovníků ke zkoumanému tématu a plně dodržuje obvyklé citační normy vědecké práce.
7. Výzkumný pracovník IKSP se vyvaruje publikování výsledků svého výzkumu eticky pochybným způsobem či v eticky pochybných časopisech či na jiných eticky pochybných publikačních platformách, neodůvodněného rozdělování svých výsledků do více publikací, publikování předčasných, neúplných či nové poznatky nepřinášejících výsledků, jakož i jiných forem publikování za účelem umělého zvyšování počtu publikovaných prací.
8. Výzkumný pracovník IKSP pro účely zajištění možnosti následné kontroly po ukončení výzkumu a zveřejnění jeho výsledků uchovává v přiměřeném rozsahu primární data a dokumentaci k výzkumu, a to po dobu stanovenou obecně závaznými právními předpisy a vnitřním předpisem IKSP (Spisový a skartační řád IKSP).
9. Pokud výzkumný pracovník IKSP po publikaci výsledků svého výzkumu zjistí, že publikovaný příspěvek obsahuje významnou chybu, jež může mít vliv na celkové vyznění výsledků výzkumu, vyvine potřebné úsilí k nápravě (např. upozornění příslušné redakce, zajištění publikace errat apod.).

Čl. 13 – Posuzování etických aspektů výzkumu v IKSP a řešení sporů

1. Etické aspekty výzkumné činnosti v IKSP posuzuje vnitřní etická komise, jejíž funkci plní Oponentní rada IKSP. Etická komise v rámci sledování a vyhodnocování etických aspektů výzkumné činnosti IKSP a jeho pracovníků navrhuje řediteli IKSP opatření k zachování a zvyšování etické integrity výzkumu IKSP, projednává sporné otázky v oblasti etiky výzkumu, které se vyskytnou v rámci výzkumné činnosti IKSP, a vydává řediteli IKSP doporučení k jejich řešení.
2. Každý výzkumný pracovník IKSP, který se domnívá, že v rámci výzkumné činnosti IKSP dochází k porušování tohoto Kodexu či obecně závazných právních předpisů v oblasti etiky společenskovedního výzkumu, může podat podnět předsedovi Oponentní rady IKSP ke svolání jednání etické komise. Předseda Oponentní rady IKSP jednání etické komise svolá, nejde-li o opakovaný podnět bez uvedení nových skutečností, jež by mohly dřívější rozhodnutí etické komise či ředitele IKSP změnit. Jednání etické komise se účastní členové Oponentní rady IKSP, předkladatel podnětu, a případně další pracovníci IKSP, jejichž účast pro účely řešení záležitosti shledá předseda Oponentní rady IKSP za vhodnou. Nedojde-li na jednání etické komise ke smírnému řešení, předloží předseda Oponentní rady IKSP výsledky jednání etické komise řediteli IKSP ke konečnému rozhodnutí.

ČÁST IV.

Závěrečná a zrušovací ustanovení

1. Zaměstnanec dodržuje stanovené etické zásady, stanovené tímto Kodexem, a aktivně podporuje etické jednání v IKSP. Dodržování tohoto Kodexu je součástí pracovních povinností zaměstnance IKSP.
2. Zaměstnanec nebude v rámci IKSP vystaven jakýmkoli negativním důsledkům v souvislosti s upozorněním na porušení tohoto Kodexu ze strany jiného zaměstnance.
3. Dodržování tohoto Kodexu je součástí kontinuálního hodnocení pracovní činnosti zaměstnanců IKSP na všech úrovních vedení IKSP.
4. Tento Kodex se přiměřeně vztahuje i na zaměstnance, plnící v IKSP pracovní úkoly na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.
5. Pokud se v tomto Kodexu vyskytují pojmy „zaměstnanec“, „pracovník“ či „odpovědný řešitel“, rozumí se jimi též zaměstnankyně, pracovnice a odpovědné řešitelky.
6. Zrušuje se příkaz ředitele IKSP č. 2/2018.

